

Bränningen



Medlemsblad för Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

- Årgång 34 -

Nr 3 2021

Innehåll:			
Sid 2	<i>Ordförandeord</i>	Sid 8	<i>Modellbåtbyggaren</i>
Sid 3	<i>Om El och Adventskaffe</i>	Sid 9	<i>Bergqvistbåarna</i>
Sid 4	<i>"Luften är fri"</i>	Sid 10-12	<i>Stormen 1954</i>
Sid 5	<i>från Årsmötet</i>	Sid 13	<i>En Schöningbåt</i>
Sid 6	<i>Bagarstugans historia</i>	Sid 14	<i>Läsarfunderingar</i>
Sid 7	<i>Brita Östrin i Skärså</i>	Sid 15&16	<i>KIVRA & VINDKRAFTSEMINARIUM</i>

40 kr

I huvet på en gammal gubbe...



I stället för att tänka på det som komma skall, börjar man mer och mer att fundera över sitt liv från förr i tiden. Minnen från ungdomen, uppväxten, yrkeslivet, bildandet av familjen, FN-tjänst, idrottsupplevelser och mycket, mycket annat som man upplevt.

När man skall somna snurrar det av bilder i huvudet, oftast handlar det om byggande och upprustning av vårt kära Stålnäs, det man åstadkommit med händerna, den skapande kraften.

Det är helt klart att man inte längre orkar tänka så mycket på framtiden, därför är det dags för de som orkar se framåt, att ta vid. Efter att försök att byta ordförande inför varje möte är vi nu tillbaka i gamla vanor igen, med en ordförande enligt protokollet. Styrelsen har dock fått flera nytillskott med energi i blicken, dessutom har **ÅRSMÖTET OCKSÅ SLAGIT FAST ATT ARBETSGRUPPER SKALL INRÄTTAS, (se rutan nedan)**. Min förhoppning och flera med mig hoppas på nya injektioner på flera områden!

Vindkraften i Skärgården

I Bränningen nr 3/2020 skrev jag en liten blänkare om **Vindkraft i Söderhamns Skärgård**. Vi har hört att en del medlemmar uttryckt att om vi (Kust och Skärgårds styrelse) inte sa ett bestämt NEJ till vindkraftsplanerna, funderade de på att lämna föreningen. Styrelsen har sagt att de ej kan uttrycka 250 medlemmars åsikt i denna fråga, utan hoppades att årsmötet 2021 skulle kunna diskutera denna fråga. Våren 2021 beslutade vi att arrangera ett seminarium om Vindkraft i Skärgården. Ty-

vär dök bara 10 medlemmar upp. Vi ansåg därför att inbjuda alla medlemmar till detta seminarium och ge dem möjligheter att inför, entreprenörer och de politiska partierna (de som bestämmer) framföra sina åsikter.

Min personliga åsikt i detta fall är att jag anser att energin är lika viktig infrastruktur som vägar, järnvägar och då skall ha en nationell plan. Hur skulle det se ut om kommunerna skulle lägga in sitt veto och säga vi vill inte ha någon järnväg genom vår kommun. Vi har valda representanter i Sveriges riksdag, och de må väl kunna avgöra var vi skall placera vindkraft och andra energianläggningar. Man har gjort det genom vattenkraftsutbyggnaden, som jag tycker har gett större skador än vad vindkraften kommer att åstadkomma.

Till sist finns förhoppningar om ett hoppfullt 2022, där vi kan mötas i Skärgården utan att bli sura på varandra oavsett våra tankar om Vindkraften.

Lennart Andersson

Måndag den 25 okt. pratade vi Arbetsgrupper på Studieförbundet. Alla grupper blev mer el. mindre "bemannade"! Vi bestämde också hur vi skulle genomföra både framtida och akuta uppgifter, som t.ex. det närmast förestående 'Adventskaffet'.

Informationsgruppen

E-postadresser, Facebooksida, Bränningen, GDPR-ansvar, mm
Kontakt: **Hans**
hans.fryklund@gmail.com

Aktivitetsgruppen

Österdagar, Storkungfrun, 1:a advent, utställningar mm Kontakt: **Lennart**
lennander39@gmail.com

Faststighetsgruppen

Underhåll mm Kontakt:
Sven-Gunnar
sg.johansson@me.com

Inventariegruppen

Upprätta inventarieregister,
Kontakt: **Astrid** Epost:
astrid.forslund.bergvik@telia.com

Bidragsansökningar Sköts av Arbetsutskott, som bestäms av styrelsen

Arkivgruppen

Ordna arkivet mm, Kontakt: **Denny** E-post: dennygoran@gmail.com

MEN DET BEHÖVS FLER MEDHJÄLPARE! MEJLA NÅGON AV KONTAKTPERSONERNA OCH FRÅGA VAD DU KAN GÖRA!



OMSLAGSBILD: Lyskväll 2021, med ljus från när och fjärran; månsken över Söderhamnsån, kantad av marschaller.

"1990 startade Hjalmar Åker lyskvällar i Borka, Enånger, efter en gammal finländsk sedvänja".
nätet, /långvind.com/Jörgen Bengtson

1994 tog Söderhamn efter och årets lyskväll torde vara den 28:e i ordningen.

FOTO: Thomas Flyckt

ELEN I SVERIGE

98 % av den svenska elproduktionen är fossilfri. Den kommer i huvudsak från vattenkraft och kärnkraft.
I Sverige produceras under ett år normalt mellan **140 och 160 TWh** el (terawattimmar= miljarder kilowattimmar)
40 procent av elproduktionen kommer från kärnkraft (preliminärt 2019)
40 procent av elproduktionen kommer från vattenkraft (preliminärt 2019)
12 procent av elproduktionen kommer från vindkraft (preliminärt 2019)
8 procent kommer från biobränsleeldade anläggningar och solceller.
Elexporten har de senaste åren varit **10–22 TWh** per år.

.....

Elpriset är kraftigt stigande och Karlshamnsverket (baserat på olja) körs som aldrig förr trots att det är höstperiod. **Behöver vi oroas?**

I Sverige har elpriset den senaste tiden nått rekordnivåer. Även om vi är i stort sett självförsörjande på fossilfri el, påverkas marknaden av priserna ute i Europa, där kostnaden för bland annat olja och gas är historiskt hög.

Alltmer skall drivas med el, bland annat fordonsflottan samt reduceringen av järnmalm hos LKAB och SSAB, och energislukande batterifabriker på ett flertal ställen i Sverige.

Kärnkraften skall ersättas!

Behovet av elenergi förväntas inom ett par decennier öka från 140 Terawattimmar (TWh) till **280 TWh**, alltså en fördubbling.

I England kostade elpriset ett tag under hösten 2021 c: a 30 kr KWh. Kommer vi att klara sådana kostnadsökningar?

Hur vill ni att elenergiebehovet ska lösas i framtiden?

Lennart A



Adventskaffe



Den 28:e november

kl 13 - 17

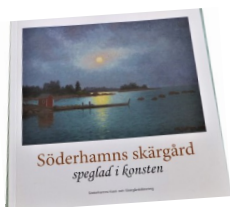
GLÖGG PÅ TUNET

VÄLKOMNA!

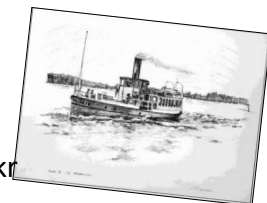
LOTTERI

Fiskareemuseet

Hambreusgatan



FÖRSÄLJNING: "SÖDERHAMNS SKÄRGÅRD SPEGLAD I KONSTEN" 270 kr
& BÅTBILDER à 100 kr **bra Julklappar!**





Projektets första fem månader

LUFTEN ÄR FRI
FRILUFTSLIVETS ÅR 2021
Lär känna din kommun!

På grund av pandemin kom Livskraftsprojektet igång först den 9 juni.

19 vandringar har genomförts och den sista sker den 27 okt i Sivik. 16 olika kulturarrangemang. Har genomförts, den sista i mitten på september.

Aktiviteterna har genomförts av Kust och Skärgårdsföreningen, Norrala hembygd fören, Skärså fiskareförening, Naturskyddsföreningen. Söderhamns Pensionärers Motionsklubb (SPM)

Pandemin har satt sina spår. Fortfarande påverkar det deltagandet i de olika aktiviteterna. I oktober är det åter fritt fram och vi får se om det är fler som vågar delta i de arrangemang som nu är på gång. Under oktober drar SUIF och SPM igång med inomhusaktiviteterna, Pingis, Bowling, Boule, Vattengymnastik. Det ges också möjligheterna att prova på Paddel, Tennis och Badminton.



Lär känna din kommun är vårt arbetsnamn på vandringarna i det riksomfattande projektet **Luften är fri**. Vi har genomfört vandringarna i Trönö 2 ggr, Ranboberget, Tönnånger, Stålnäs, Mårdnäs, Norrala, Storjungfrun,

Ålsjön, Lindefallet, Lillålsjön, Mobodarne, Växbo, Gulludden, Segersta, och Långvind. Av de 20 planerade vandringarna återstår nu 1 st i oktober.

Deltagarantalet har i genomsnitt legat på 10-12 st. Det har bildats en kärntrupp på 7-8 personer som ständigt är med.

Vi har haft tur med vädret och endast flyttat 2 vandringar på grund av varslade oväder. Många vandrar varje dag, men har aldrig vågat sig ut i okänd terräng.

Vi har också lagt in lite kartläsning under vandringarna. Vid ett par tillfällen har vi också haft några som berättat speciellt om bygden, hus och minnesmärken.

Efter den sista vandringen genomförts bjuds alla som deltagit in till en utvärderingsträff. Är det intressant att ordna "gruppvandringar" och vem skall i så fall arrangera?

Aktuell information finns på hemsidan www.livskraft.one

Kulturaktiviteterna har varit många i sommar, arrangerade av Norrala Hembygd fören, Kust och Skärgårdsföreningen, Naturskyddsföreningen och Skärså Fiskareförening. Flera arrangemang i samverkan mellan föreningarna.

Bland aktiviteterna noterar vi, Botanisk vandring, Hantverksdagar, Föreläsningar, Smekvällar, Guidadvandringar på kyrkogård och stadsdelen Öster, Fäboddagar, Utomhusgudstjänster, Båttutflykt till Storjungfrun m.m.

Många av dessa aktiviteter var planerade till stans 400 årsjubileum som dock blev inställt på grund av pandemin, men genomfördes i år istället.

Under hösten skall en utvärdering ske av aktiviteterna och samarbetet mellan föreningarna.

Vilka arrangemang kommer att bli återkommande? Hur skall marknadsföringen ske, tillsammans eller var för sig.

Hur fungerar annonseringen på facebook? Guidturen på Öster med små teaterinslag startade 2012 och där nästan 1000 personer deltagit. Hur förnyar man den? Många frågor. Vi hoppas på många nya idéer.





Söderhamns
Kust & Skärgårdsförening
c/o Barbro Olsson
Abraham Bäckgatan 11 D
826 39 SÖDERHAMN

Rapport från årsmöte nr 39 den 15:e sept. 2021.

Studieförbundets lokal

Eftersom detta årsmöte inte var som brukligt med ett intressant program och lotteri med mera, så var uppslutningen inte så stor utan endast 12 närvarade. Men kaffe med "dopp" och Lennarts vindruvor och goda tomater var inte fy skam.

Till mötesordförande hade utsetts Håkan Elffors Johansson.

Här redovisas något av det som avhandlades och beslutades.

VERKSAMHETSBERÄTTELSEN INKL. EKONOMISK RAPPORT godkändes.

Här kan nämnas:

Ekonomi

Vår ekonomi är fortfarande tillfredsställande, trots omfattande investeringar under de senaste åren och ett inaktivt år 2020. Förlusten på ca 17000:- beror på att inga intäkter förutom de fasta inkommit.

Representation

Vi tillhör Skärgårdarnas Riksförbund där vi representeras av Barbro Olsson och Lennart Andersson. Vi är också medlemmar i Hembygdsförbundet och Ljusnan-Woxnans Vattenvårdsförbund.

Möten

Årsmötet 2020 hölls under hösten digitalt med 20 deltagare.

Aktiviteter

Österdagarna, Fyrvisning på Storsjungfrun, Höstmötet, Skärgårdsvandring, Adventsöppet på Gäddan ställdes in på grund av pandemin. En Östervandring och visning av Fiskarmuseet genomfördes för Bygg- och miljönämnden i sept. av Lars Lodmark och Lennart Andersson.

Ansvarsfrihet

Revisorerna Lars Skjutare Erik Nilsson rekommenderade ansvarsfrihet för styrelsen vilket beviljades.

VAL 2022

Till ORDFÖRANDE för kommande verksamhetsår valdes **Lennart Andersson**.

STYRELSELEDAMÖTER på 2 år blev **Barbro Olsson**, **Denny Månsson**, **Håkan Elffors Johansson** och nyval på **Lennart Nilsson**.

FYLLNADSVAL, istället för Anders Burman som avgått, valdes **Gunilla Häggbom** på 1 år.

STYRELSESUPPLEANTER på 1 år blev **Hans Fryklund** och **Anders Burman**.

REVISORER på 1 år blev **Lars Skjutare** och **Erik Nilsson** och suppleanter **Sven Andersson** och **Eivy Engvald**.

VALBEREDNINGEN på 1 år blev **Eilert Andersson** (Sammankallande) och **Lotten Norling**.

BRÄNNINGKOMMITTÉ som tidigare **Sture Claesson**, **Hans Fryklund**, **Lennart Andersson**, **Curt Risell** och **Barbro Rabenius**.

REPRESENTANTER TILL SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND. Utses av styrelsen.

REPRESENTANT TILL HEMBYGDSFÖRBUNDET är **Barbro Olsson**.

Ur verksamhetsplanen 2022

kan nämnas:

Föreningens uppgift är att värna om och vårda kustens miljö och dess kulturarv och föra detta vidare till kommande generationer. Ge utrymme för den bofasta och yrkesbedrivande befolkningens behov. Ge möjlighet till ett rikare friluftsliv och fritidsverksamhet för alla. Sprida information och kunskap om skärgårdens natur och kultur. Samarbeta med kommunala organ och kultur-organisationer samt stödja till initiativ som gagnar kusten och dess utveckling. Föreningen är ansluten till Gästrike-Hälsinge Hembygdsförbund, Ljusnan-Woxnans Vattenvårdsförbund och Skärgårdarnas Riksförbund.

Jan-Mars Bränningen Manusstopp vecka 8

Årsmöte vecka 12 2022

Apr-Juni Uppföljning av förslaget till 400-årsjubileet tillsammans med Norrala hembygdsförening och Skärså IF.

Planera arbetsgrupper inom de områden som beslutas under årsmötet.

Inbjuda till arbetsdag i början på juni.

Bränningen nr 2 Manusstopp 21 april

Juli-Sept Österdagarna 12-13-14 juli. Visning av Storsjungfruns fyr 16-17 juli. Skärgårdsvandringar Juni juli.

Styrelsemöte, det första för hösten den 7 sept.

Okt-Dec Bränningen 3 Manusstopp 19 Okt

Höstmöte i mitten på november med något Aktuellt tema.

Adventsfirande på Gäddan 1:a advent.

Övrigt: Öppethållande på Fiskarmuseet Gäddan, förutom Österdagarna och Adventskaffet, sker genom bokning pr. telefon 070-8168411.

Helst ser vi att det blir minst 6 personer. Minimipris 200:- pr. grupp.

Årsavgiften beslutades oförändrad 250 :-



FOTO: STURE CLAESSION

Nu kan vi sätta deg i bagarstugan igen

Av Barbro Rabenius—Foto: Stefan Engström, Anders Eklind och Prästgrundsboken

Efter många års flitigt gräddande av goda pizzor och tunnbröd måste Prästgrundets invånare se sanningen i vitögat förra sommaren: Bagarstugans spismur och skorsten är slut!

Öborna gillar dock inte långbänkar, så sen i september i år står stugan redo för bakning igen. Tre glada murarproffs från Voxna har gjort ny spismur och skorsten av dels specialan-

murades också ny botten i ugnen.

Redan år 1848 omnämns byggnaden i öns hamnbok och 11 år senare görs en inventarielista: ett baktråg, ett kakmått av kop-



"Ruinen" före 1969 års stora renovering. Anders Wannberg betraktar eländet med vemod. Skorstenskrönet ser nu ut som i gamla dagar!

passat nytt, dels återanvänt tegel renputsat från gammalt murbruk av öborna. Stugan är ju byggnadsminne och måste behandlas därefter.

Murarna hystes in på ön i två och en halv vecka för jobbet och förplägrades av Hamnföreningens nya ordförande Katarina Persson. Föreningen har också stått för projektkostnaden med förhoppning om positiv respons på sökta bidrag.

-Bra jobbat, berömmar byggnadsantikvarie Daniel Olsson från länsmuseet i Gävle. Han åkte ut med Skärså taxi på höstkanten för att inspektera bygget och blev inte besviken.

-Inte minst har stugan fått tillbaka en del av sitt ursprungliga utseende eftersom skorstenen försetts med profilerat krön.

Bagarstugan renoverades senast för 15 år sen, av öborna. Då fick den plåttak, som ersatte det gamla spåntaket. Året innan

par och en kakstöt. År 1905 noteras också en slätkavel, en kruskavel och ytterligare ett baktråg.

Här bakades alltså sannolikt tunnbröd, vilket bekräftas av denna artikelförfattares morfar Anders Wannberg i några minnesord av år 1955:

"...den gamla bagarstugan, där det under årens lopp har bakats upp otaliga säckar mjöl, det skulle förr alltid bakas vinterbröd därute av alla dessa 16-17 fiskarhustrur, nu är stugan mer lik en ruin än någon stuga men borde bevaras åt eftervärlden."

Morfar Anders önskan blev infriad, men inte förrän år 1969. Enligt Daniel Olsson i sista momangen. Men då renoverades exteriör och interiör så grundligt genom dåvarande landsantikvarien och AMS försorg att det blev möjligt att börja baka igen. Vilket vi alltså gör än idag, en kär syssla som också bidrar till sammanhållningen på ön.



Ny och fräsch spismur i stugan Leo, Björn och Kjell Herlin gjorde jobbet.



En nöjd Daniel Olsson kollar in den nya spismuren.

Skärså hamns första stuga var en 'kåta' av rundklabbar

Under de år jag gått igenom Söderhamns Tidnings arkiv har jag bland annat samlat dessa uppgifter om och av Brita Östrin. Porträttet här är taget av Hugo Andersson från Hagaborg, Norrala, och hämtat från BiBiS.

Söderhamn den 1 oktober 2021, Lennart Svedberg



I en av de äldsta stugorna i den hopgyttrade bebyggelsen ute på Nordskär i Skärså bor fru Brita Östrin, änka sedan år 1930 efter fiskaren Anders Östrin. Hon fyller 90 år i december 1953, och kommer med denna sin ålder på tredje plats bland Norrala sockens äldsta. Hon minns Skärså från den tiden då hon som liten flickstumpa fick vandra den knaggliga vägen från hemmet i Svartvik och ut till havsbandet där det på den tiden (1870) fanns praktiskt taget ingenting, och hon har sett hur det på samma plats under årens lopp växt fram ett fiskeläge som så småningom blivit ett eldorado för sommargästerna.

Brita vet vad det vill säga att ta nappatag med det vredgade havet och kämpa med de upprörda elementen, och även om hon inte själv har kämpat bland vågor och bränningar för att bärga havets silver, så känner hon till hur det är att under nattliga timmar brottas med ovissheten inför utgången när de garvade karlarna tillbringade nätterna i ett litet bräckligt skal på ett upprört hav. Hon vet vad det innebär att vara fiskarhustru.

Brita Östrin är född i Svartvik i Norrala, där hennes fader hade ett litet jordbruk, men som så många andra, under sommaren ägnade han sig åt fiske i Skärså. Själv var Brita inte så många år fyllda förrän hon fick stifta bekantskap med det som på den tiden fanns av fiskeläget. Och det var inte mycket. Nere vid kajen, i trakten av nuvarande restaurang Albertina, som är något av en centralpunkt för Skärså,

var det på den tiden bara rena sjöstranden. Och den första stugan som byggdes i närheten av hamnen var en liten 'kåta', som var upptimrad av rundklampar.

Det var kallt och tomt i Skärså på den tiden. Befolkningen bestod mest bara av karlar, som var hemmahörande i Svartvik, Skensta, Varberg, Kolsta och flera andra byar. De vistades under veckorna i fiskeläget och provade sin lycka till sjöss. De skötte sig själva med matlagning och hushållsgöromål, och på lördagarna knallade de hem och provianterade. Var det så att fångsten blivit ovanligt lyckad någon dag och det blev mera än det bönderna, som brukade komma och köpa strömming skulle ha, så skickade fiskarna bud hem efter kvinnfolken så de fick komma ner till Skärså och rensa strömmingen för att sedan saltas ned. Hann de uträtta sin syssla på dagen så återvände de hem efter förrättat värv.

Förbindelseleden mellan Skärså och bygden var inte av allra bästa kvalitet i den gamla goda tiden. Vägen från Svartvik och ut till fiskeläget Skärså var urusel, och det var med nöd och näppe att det gick att ta sig fram med häst. Än värre var det kring hamnen, för där kunde man inte ens komma fram med en dragkärra, berättar Brita, som mer än någon annan nu levande sett hur Skärså kommit närmare inlandet under årens lopp. Tänka sig på den tiden, att det en gång skulle komma dagar, då SJ:s gula bussar skulle hitta ända fram till hennes stuga ute på Nordskär. Den stugan är förresten en av de äldre på skäret, för när hon började vara i Skärså på allvar, så minns hon att det fanns bara den och ett par grannkåkar därute. En annan sak som närmast Skärså med yttervärlden är den elektriska belysningen, för en 90 åring minns också fiskeläget, när talgdankarna glimmade genom rutorna,

Så småningom växte samhället ut och befolkningen ökade, och det var inte bara karlarna som bodde i fiskeläget. Efterhand som folkmängden ökade så blev det också aktuellt med handelsbod, och den första i

den stilen var mycket primitiv. Den var ambulerande och var öppen bara en dag i veckan. Det var nämligen så att en handlande som hette Åhlin, som hade affär vid kyrkan i Norrala gjorde en affärsresa ut till Skärså varje vecka och slog upp sitt stånd, och då provianterade man så att det skulle räcka tills handelsboden kom tillbaka veckan efter. Senare ökade affärsresorna, sedan en annan handlande övertagit handeln på Skärså, och det blev två veckobesök under sommartid.

Sedan år 1916 har Brita varit fast förankrad i Skärså, då flyttade nämligen familjen Östrin dit ut och bosatte sig där för gott. Och nu bor hon ensam i sin lilla stuga därute på Nordskär. Ensam behöver hon inte känna sig, för runt omkring henne bor det goda grannar, och bara ett stenkast från stugan ner mot sjön bor dottern, fru Margret Westlund och av henne får Brita en omsorgsfull och god omvårdnad varje dag.

En fiskarhustru var jämt orolig för karlarna när de var ute till sjöss. Inte var det så roligt om nätterna när det stormade och man visste att de låg ute på det vilda havet i sina små båtar som fanns på den tiden. Annat är det ju nu, när de för det mesta åker hem om nätterna. Brita har även provat på fäbodpigans arbete under ett 40 tal somrar, när hon skötte om boskapen ute på Björnvågen. Sista sommaren hon var där ute hade hon fyllt 80 år.

Generationerna växlar och utvecklingen skrider framåt i Skärså, men havets melodi är densamma, där vågorna sköljer mot de stränder som Brita har sett under alla år.



Björnvågens fäbod. Stående fr.v. Elis (Elisabet f. Kjellin) Persson, 3 okända, Ines Larsson, Brita Östrin och Olov Larsson. Sittande fr. v. Anders Vestlund, med mamma Margareta o. bror Adolf, nästa pojke okänd. Foto från DiBiS.

Modellerna som väcker fina minnen

Curt Risell

Folke Björks intresse och kärlek till båtar har följt honom genom livet. Framförallt har den finska modellen av snipor fascinerat honom. Redan i slutet på 40-talet då han träffade laxfiskaren Emil Waarman på Storjungfrun och bordade hans finskbyggda snipa väcktes tanken på att bygga en egen snipa. Så blev det också.

När jag hälsar på Folke är det för att titta på de modeller han byggt av egna och andras båtar.

- De väcker fina minnen, säger Folke och tar upp modellen av sin älsklingsbåt Maria.

Den båten gjorde han ritningen till. Elva meter lång och drygt tre meter bred skulle den bli. Virket till båten högg han på Klacksörarna i Söderhamns norra skärgård. Tjugotvå senvuxna furor. Stockarna flottades till Skärså och ramsågades i Forsbacka. I två år torkades bräderna innan båtbyggarna i Fjäle, Enånger, tog sig an bygget med Folkes ritning på arbetsbänken.

Den första september 1966 sjösattes Maria.

Maria hade jag i drygt 10 år när jag arbetade åt Sjöfartsverket med fyrbygget på Agön. Jag fiskade också lax med fasta revar under en tid. En bättre båt än den har jag aldrig haft. Kvar har jag den skalenliga modellen som jag har på hedersplats i sommarhuset i skärgården.

En annan snipa som Folke gjorde en ritning till i slutet på 50-talet hade han stora förväntningar på. Den var 9,5 meter lång och gjorde 13 knop. Jag fick kontakt med ett varv på Lidingö som skulle bygga båten.

Trekvarrtum okantade bräder med stor kärna sågade han av furor från Hällåsen. Nu gick båtbyggarna ifrån



min ritning när det gällde bottenformen för att få snipan att göra utlovade 13 knop. Farten var imponerande men den krängde i sjön. Den motsvarade inte mina förväntningar, säger Folke när han visar mig modellen.

Båtarna är sedan länge borta alltifrån den första sexmetersbåten Albin, med akterspegel, från 1954. Kvar finns modellerna och de minnen som de framkallar. Båtarna och livet och arbetet på havet och i skärgården har betytt mycket för mig, säger Folke.

Under sommarhalvåret åker han till och från sitt fritidshus på en ö i skärgården eller besöker öar och fiskelägen som var en stor del av hans tidigare liv. Som exempelvis Storjungfrun där han basade över ett huggarlag.

Innan jag lämnar Folke frågar jag förstås vad han har för båt nu. Vänta ska du få se.

Efter en kort stund kommer Folke med glättad katalog i handen. Den här båten har jag nu säger han och pekar på en 5,5 meter lång styrpulpbåt i plast. Hans tidigare båtar var unika. Hans plastbåt ligger vid många bryggor.

Den själ som skickligt byggda träbåtar har, finns inte på samma sätt i en dusinbåt av plast, om den än kan vara väl så bra som en egenritad träbåt.

Det var en fin tid säger Folke och ställer ner Maria på bordet.

Här deltar Folke Björk i motorbåts-tävlingen i Skärså den 19 augusti 1962.

Många åskådare vid Nykajen i Skärså beundrade bland andra båtar Folkes SN 23, "Maria".

*FOTO: Gottfrid Ungh
DiBIS XGU1503*



Bergqvistbåtarna

Del 8



FOTO: Sture Claesson

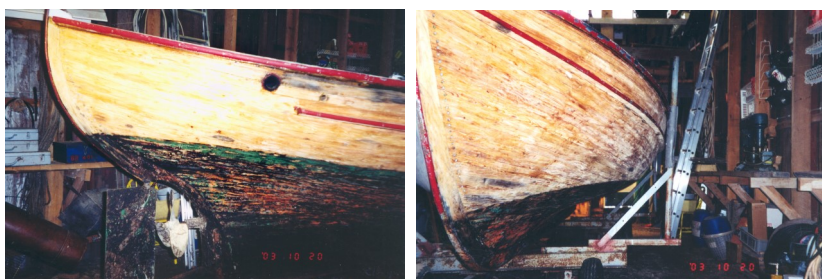
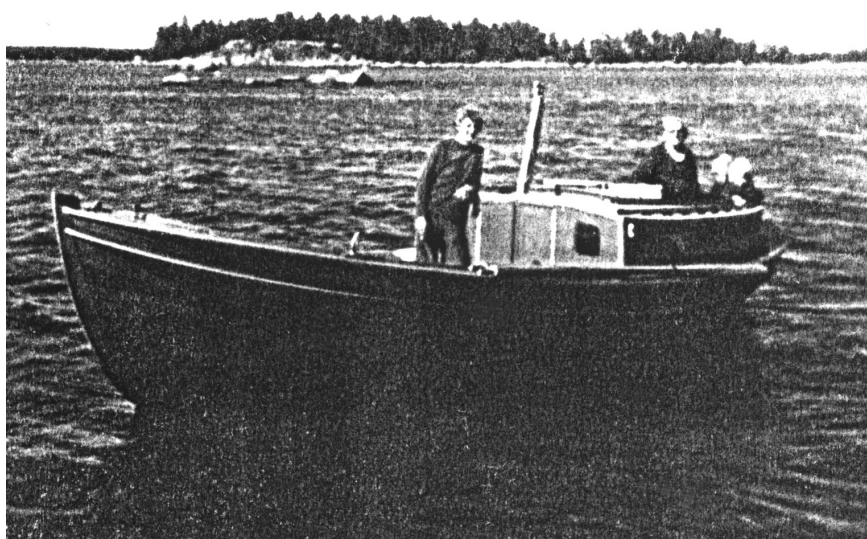
Åttonde avsnittet i **Anders Torén:s** artikelserie om Bergqvistbåtar, som bygger på hans forskning om Erik Bergqvists båtbyggen och deras historia. Erik Bergqvist hade båtbyggeri i Hålsånge, Enånger och var verksam åren 1928 -1969.

Nu har vi kommit till den 13:e fiskebåten av de 15 som beställts av fiskare här i Söderhamnsområdet och den var beställd av **Axel Holm**, Söderhamn 1956.

BYGGÅR	TYP	MÅTT
1956	Öppen med akterruff	25' x 8'
BORDLÄGGNING	SPANT	MOTOR
ribb	galv. järnspant	Solo 8 hk
LEVERERAD TILL		PLATS
Axel Holm		Söderhamn

Den här båten levererades till målare Axel Holm, Storsand i Norrfjärd, Söderhamn. Akterruffen var i ek och speciell, då den var längre och försedd med dörrar framåt. Den blev också vitmålad som ny. Motorn var en tvåcylindrig Solo 8 hk.

I slutet på 1950-talet köpte Walter Ingelsson, Söderhamn, båten och skrapade bort den vita färgen. Han hade den i många år för färd mellan Söderhamn och Ytterhörningen och var förtjust i båten.



Axel Holms båt rustas 2003 på SMS när Johan Willander hade den.

Bilden t.h.. "Diesel-Doris" på väg hem från Ottergrundet till Sandarne 2003. Stefan Andersson i styrhytten.

Nedan. Båten har fått ny ruff, skarndäck och bänk. Sandarne 2004, Johan Willander bak och Lars Torén fram.



Båten såldes i mitten på 80-talet till Sören Jonsson, Söderhamn, som hade båten i ån och lät byta motor till en Penta MD11.



1988 köpte Bo Strid, Sandarne båten och hemmahamn blev Sandarne. I mitten av 90-talet köpte Christer Fredriksson båten och byggde en stor plywood-styrhytt vid Holger Petterssons slakteri i Östanbo. I slutet på 90-talet köpte Mats Sjöberg, Stugsund båten och målade styrhytten vit.

Båten såldes sedan till Stefan Andersson, Söderala, som någon säsong körde den mellan Sandarne och Ottergrundet och båten gick under namnet "Diesel-Doris". 2003 förvärvade Johan Willander, Göteborg båten som lät Per Rosenberg, Mellanfjärden göra ett nytt skarndäck, ruff och inredning samt satte in en Sabb 2H, 16 hk med ställbar propeller. Båten döptes till "Maja" och hemmahamn blev Furusund i Stockholm.

Våren 2006 blev det dags för nästa ägarbyte, nummer nio i ordningen. Ny ägare blev Thomas Edblom, Bålsta, som körde båten från Furusund till Bergön (Rogsta) vilket blev ny hemmahamn.

Hälsningar /Anders

Minnen från stormen 1954

Den 2:a januari 1954 rörde sig ett lågtryck från Lofoten över mellersta Sverige till Östersjön, och följande dag, den 3:e, gav det upphov till en nordlig till nordostlig snöstorm i sydöstra Norrland, stora delar av Svealand och nordöstra Götaland. Stormen blev särskilt svår i Gävlebukten och på norra Upplandskusten, där den på sina håll nådde orkanstyrka. Den högsta rapporterade vindhastigheten var 36 m/s på Agön vid Hälsingekusten, då uppskattningsvis 18 miljoner kubikmeter skog fälldes.

Detta enligt SMHI <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/ovader-i-januari-1954>:



Jag minns att det var en rejäl stormfällning på 50-talet berättar Claes-Göran Axzell, som var tio år då. De hade stuga vid södra inloppet till Svartsundsrännan nära Segelvik, granne med Arne Lindbom vars stuga syns på bilden. I dag ägs den av Christina Magnby. Av Magnbys urskog blev det två tallar kvar. Hos oss gick tretton granar, varav tre mindre över stugan, så det blev inga större skador. Men pappa Valter tog reda på virket och fick det sågat i Forsbacka. Det räckte till att bygga ett uthus. Inget ont som inte har något gott med sig...

Ytterligare en berättelse om denna storm får vi från Lars Lindstedt på Storjungfrun och den vill vi också delge Bränningens trogna läsare. Den kommer här!

Minnen från några stormdygn under januari 1954.

Några minnesbilder från mitt jullov 1953–54 och de svåra stormar som bl.a. drabbade södra norrlandskusten i början av januari 1954. Jag heter Lars Lindstedt och är uppvuxen i Söderhamn och på Storjungfrun.

Min pappa, Gösta Lindstedt, var fyrmästare på Storjungfrun, där han och min mamma Irma bodde under hela året, medan jag och min bror Göran bodde i Söderhamn under skolans terminer. Fyrpersonalens barn var oftast inackorderade hos familjer på fastlandet, men lyckligtvis hade vi våra morföräldrar i Söderhamn och vi bodde hos dem under skolvermen. När det var längre skollov, som bl.a. jullov, sommarlov m.m., ville vi vara hos våra föräldrar.

När det inte gick att ta sig fram med båt till ön, fick vi åka spark, skidor eller gå på isen mellan Vallvik och Storjungfrun. På 1950-talet brukade det ju vara ordentliga isvintrar.

I början av januari 1954 var det flera svåra stormar som rasade och den värsta av dem var den 4 januari. Vindstyrkan uppskattades till över 35 m/s. Det blev stora skador på telefon- och elnätet i hela Södra Norrland och vägar och järnvägar

blev blockerade. Telefonförbindelsen med Storjungfrun havererade också och telefonledningen lagades först i mitten av januari.

På Storjungfrun fanns vid den tiden skogsarbetare i stort sett under hela året. De bodde i en skogsarbetarkoja vid Toppartall, på den västra sidan av ön. Vid tiden för stormen var det fyra skogsarbetare på ön. Några av dem hade varit där under många säsonger. De arbetade under ledning av Söderhamns stads skogsvaktare, Janne Sars.

När skogsarbetarna sågat ner träden, barkat dem och kapat dem i lagom långa längder, fraktade de timret till lämpliga ställen vid stränderna. De hade en eller ibland två hästar till sin hjälp för att transportera virket på ön. Under hösten/vintern 1953 hade skogsarbetarna bl.a. lagt upp ett stort timmerupplag på stranden i fyrhamnen.

När stormen den 4 januari kom, steg havet så högt att timret som låg på stranden riskerade att glida ner i vattnet och sedan flyta ut till havs och försvinna.

Jag och min bror, vi var då åtta respektive elva år, fick i uppdrag att gå 2,5 km tvärs över ön, till Toppartall, för att be skogsarbetarna att komma över till fyrhamnen och rädda så mycket timmer som möjligt från att flyta ut i havet. De skulle också ta med sig den häst, som de hade till sin hjälp.

När vi gick mot Toppartall ramlade träden omkring oss. Flera av dessa ramlade strax



Så här såg det ut i skogen på Storjungfrun efter stormen.

bredvid oss, och en del ramlade över stigen. Vi fick se upp så vi inte fick något på oss.

Vi framförde vårt meddelande till skogsarbetarna. De satt och åt och skulle komma över till fyrhamnen när de ätit färdigt.

När jag och min bror vände tillbaka till fyrhamnen, hade många fler träd ramlat, och det fortsatte att ramla träd på och kring stigen som vi gick på. Återigen gällde det att se upp så att vi inte fick några träd på oss.



En del av träden hade slitits upp med rötterna

Vi tyckte inte att det var otäckt eller farligt, men det gällde att vara på sin vakt. Vandringen tillbaka tog ganska lång tid eftersom vi fick gå runt eller krypa under nedfallna träen. Våra föräldrar blev oroliga för oss, eftersom vinden hade tilltagit efter att vi hade gett oss i väg. Ingen kunde föreställa sig att det var så många träd som hade fallit och som skulle komma att falla under resten av stormen.

Vandringen gick i alla fall bra och vi klarade oss helskinnade tillbaka till fyrplatsen.

Det blev en ganska lång väntan innan skogsarbetarna och hästen kom fram till fyrhamnen för att bärga timret. Att det tog så lång tid berodde på alla träd som hade fallit över stigen. Det hade fallit många flera efter att jag och min bror hade gått på den. Skogsarbetarna behövde ju röja väg för både sig själva och även för den medföljande hästen. Det här var innan skogsarbetarna hade motorsågar att tillgå. De hade bara vanlig bågsåg och yxa som sina arbetsredskap. Man kan tänka sig att det var arbetsamt för dem, att ta sig de 2,5 kilometrarna från Toppartall till Fyrhamnen.

När de kommit fram, hade de ett om-

fattande och tungt arbete att göra innan de hade dragit upp timret högre upp på stranden, så att det inte skulle gå förlorat. Tidigare hade de lagt upp timmer på flera andra ställen vid stränderna på Storjungfrun. Där staplades virket i stora timmervältor som under kommande sommar skulle flottas till fastlandet som massaved eller sågtimmer. Mycket av detta timmer sköljdes iväg under det höga vattenstånd som uppstod i samband med stormen. En del av detta timmer hittades senare på andra ställen på ön eller också spolades det i väg ut i havet.

Man kan tänka sig att det var mycket virke som gick förlorat eftersom vattnet på vissa håll steg till 25–30 meter upp på stranden.

Samtidigt som jag och min bror hade gått till Toppartall, hade vår pappa och

fyrvaktare Gunnar Karlsson varit till Norrhamn, den gamla lotshamnen på norra sidan av ön. De hade gått dit för att se om stormen hade gjort någon skada. Där fanns det en eka i en sjöbod, men eftersom det var så högt vatten så tänkte de dra upp ekan högre upp på land. De beslöt att de först skulle gå hem och dricka kaffe. När de, efter sin kaffepaus, kom tillbaka till Norrhamn för att dra upp ekan på land, hade hela sjöboden blåst iväg och landat ca 20 m på sidan av den ursprungliga platsen. Det enda som var kvar av sjöboden var en stor bräd- och plankhög. Det var tur att pappa och Gunnar Karlsson var kaffesugna, annars vet man inte hur det hade gått för dem, om de hade varit i sjöboden när den blåste iväg.

När det blåste så hårt blev det också höga vågor, som slog emot stranden. När man stod vid fyrtornet blev man helt nedstänkt av det yrande vattnet från havet. Det uppskattades till att det blåste åtminstone 30–35 m/s.

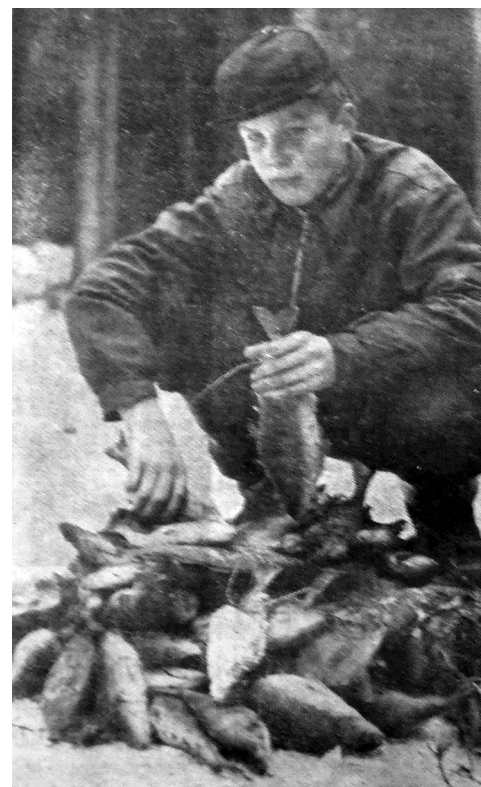
En lite oväntad upplevelse var att när vi stod vid fyren med ansiktet mot vinden, gick det inte att andas på vanligt sätt. När man öppnade munnen fylldes lungorna

med luft, men man måste vända på ansiktet så att munnen kom i lä innan man kunde andas ut igen.

När stormen bedarrat var det mycket skog som hade blåst omkull utefter hela södra Norrlands kust. På Storjungfrun uppskattades det att det var ca 25 000 träd som hade fällts av stormen. Några dagar efter att stormen bedarrat gjorde skogsvaktare Jannes Sars ett besök på ön. Han ansåg att det var betydligt flera träd än de 25 000 som först rapporterats, som hade fallit i den svåra stormen.

Efter stormen blev skogen en ännu roligare lekplats för oss bröder än den hade varit tidigare. Vi klättrade, hoppade och kröp från vindfälle till vindfälle under hela dagarna utan att ta ett enda steg på marken. Det är säkert inget att rekommendera, men roligt var det.

På västra sidan av ön, där skogsarbetarna bodde, var vågorna så höga att många fiskar följde med och blåste upp på land. Det var ju vinter och kallt så fiskarna blev djupfrysta. Det gick att plocka fastfrusna abborrar på stranden och i träden på den sidan av ön. Jag kommer ihåg att skogs-



Sven-Erik Ängvald framför några av de naturdjupfrysta abborrarna som han och hans skogsarbetarkamrater plockat långt uppe på stranden.

arbetarna hade en hel tunna full med naturdjupfrysta abborrar, som de kunde äta under den närmaste tiden efter stormen.

Det var inte bara på Storjungfrun som det blåste upp fiskar på land. Både Söderhamns Tidning och Söderhamns-Kuriren skrev om att abborrar, torsk och sik hade blåst upp i skogen utefter kusten.

Utanför Norrsundet hade man hittat en lake i en gran!

Det var också andra dramatiska händelser i samband med de stormar som rasade i början av januari 1954.

Fyrskeppet Västra Bankens ankarkätting gick av.

Nedre Norra Lotsdistriktet, som bl.a. Storjungfruns fyr tillhörde, hade sitt huvudkontor i Gävle. Därifrån hade man ofta kontakt med fyrmästarna på fyrskeppen inom distriktet, via kortvågsradio.

Vid ett tillfälle under stormdygnen när vi, via radio, lyssnade på ett samtal mellan fyrmästaren på Västra Bankens fyrskepp och lotsexpeditionen i Gävle, sa fyrmäs-

taren att han måste avsluta samtalet. Han fick nämligen ett meddelande från besättningen att ankarkättingen, som höll fyrskeppet på plats, hade gått av. De drev planlöst i den hårda stormen. Man kan förstå att det var stora krafter eftersom ankarkättingen gick av.

Den vanliga dimensionen på ankarkättingen var 42 mm i diameter.

Besättningen lyckades så småningom lägga i ett reservankare, så incidenten slutade lyckligt, men just då, när det hände, var det ju dramatiskt.

En annan dramatisk händelse skedde också under stormdygnen. Den händelsen fick ett mycket tragiskt slut.

Ångfartyget S/S Nedjan förliser, hela besättningen omkommer.

Den 9 januari var det ytterligare en storm utefter kusten i Gävleborg, då ångfartyget S/S Nedjan förliste och hela besättningen omkom.

Vi i vår familj lyssnade på kortvågsradion, när det kom samtal mellan Nedjan och Härnösand Radio, som var en kustradio-

station på den tiden.

En kustradiostation var en radiostation på land, avsedd för kommunikation med fartyg och den var även sjöräddningscentral. Strax efter att Nedjan hade lämnat Norrsundets hamn hade de fått problem med styrningen och låg och drev i den svåra stormen, norr om Eggegrund.

Vi hörde ett samtal mellan Härnösand Radio och kaptenen på Nedjan. Kaptenen ville få kontakt med sitt rederi i Simrishamn. Som jag minns det, så försvann samtalet efter en stund, men telegrafisten vid Härnösand Radio fortsatte att försöka få kontakt med Nedjan, men det lyckades inte.

Fartyget hade sjunkit tillsammans med hela besättningen om 17 man.

Minnet av att telegrafisten på Härnösand Radio fortsatte att anropa Nedjan, under en längre tid efter att han inte fått något svar, har etsat sig fast i mitt minne.

Ovanstående är några av de många minnesbilderna från Storjungfrun under stormen 1954. De finns kvar i minnet trots att det gått snart 68 år sedan det hände. ■

Efter förlisningen

sökte under åren ett fyrtiotal olika expeditioner efter Nedjan utan resultat. 1993 började ett antal medlemmar ur Stiftelsen Marinhistorik söka efter vraket. Utifrån skriftliga källor i olika arkiv lyckades man ringa in ett område där förlisningen torde ha skett. Med hjälp av uppgifter från Sjömätningen



fick man även förslag på ett antal bottenformationer som skulle kunna vara resterna av Nedjan. Dessa formationer söktes sedan av med "side scan" sonar och flera kunde avfärdas som undervattensklippor. En av formationerna visade sig dock vara Nedjan. Stiftelsen bärgade senare skeppsklockan, vilken skänktes till Gävleborgs museum.

Vid aktern står reservratten. Besättningen måste ha slitit hårt med den i stormen för att försöka ta kontrollen över Nedjan efter att fartygets ordinarie styrning brutits sönder.

Hämtat från bl. a.  på nätet. /Sture C

SCHÖNNING, BÅTBYGGARE

Schönning's båtbyggeri låg i Borg, två km norr om Vågbro. Byggplats för båten på bilden, var dock utomhus, på "Slätta" vid Vågbro Snickerifabrik nära Lötån. Att komma till sjön via landvägen var ju ogörligt. Båten hade beställts av handlanden Edvard Andersson i Söderhamn, enl. notisen nedan, /framtagen av Lennart Svedberg/.

Henrik Schönning, född 1930, vars far var Gunnar och farfar Olof, berättar också:

- Först gjordes en modell och de som sedan byggde båten var förutom Schönning, bröderna Olsson i Forsbacka, Oscar Lundin i Vågbro och Viktor Persson (Olof Schönning's kusin). Här ligger Tirfing i Söderhamnsån. Byggnaden är Verdandihuset, där gamla Svea Bio låg. Skorstenen i bakgrunden tillhör Rydén's bageri vid Norrtullsgatan.

Tidningsnotis:

TIRFING är en helt ny motorbåt byggd av C.G. Schönning i Vågbro den 1 juli 1912. Den rymmer 40 passagerare och har en 8 hk Avance motor. Båten tillhör handlanden Edvard Andersson i Söderhamn.



Edvard Andersson
Sk- & Klädehandel
Söderhamn
Bokad. 318

Båtbyggaren herr O. Schönning "Borg Norrala" har under vintern och våren 1912 åt undertecknad konstruerat och färdigbyggt en båt i hvilken jag samtidigt lät insätta en 8 hk "Avance" fotogenmotor.

"Båtbyggaren herr O. Schönning "Borg Norrala" har under vintern och våren 1912 åt undertecknad konstruerat och färdigbyggt en båt i hvilken jag samtidigt lät insätta en 8 hk "Avance" fotogenmotor.

Båten är nära 45 fot öfver stäb samt 10 fot största bredd, som den med denna maskin gör 7 knops fart måste konstruktionen anses ytterst väl

utförd, dessutom öfverstiger djupgåendet ej 2½ fot på ballast.

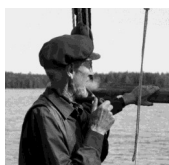
Inredningen är också mycket bekväm i det att där finnes en för och akter salong, ett avskilt maskinrum samt bekvämlighetsinrättning. Jag har utan trängsel fört 50 passagerare.

Allt är mycket solidt hopfogadt, så att ej den minsta läkage förekommit un-

der den gångna sommaren.

På grund af allt detta är jag ytterst tillfredsställd med valet af byggare till nämnda båt.

Hvilket härmed på heder intygas
Söderhamn den 1 November 1912
Edvard Andersson
Handlande"



Brevet, ovan som är avskrivet i sin helhet, har Henrik Schönning i sin ägo, tillsammans med mycket annat, som har med båtbyggar-epoken Schönning att göra. På bilden ser vi Henrik i sjömanspose för ca. 20 år sedan, ombord på "Jacobstads Wapen" från Söderhamns vänort Jakobstad i Finland. Här i Söderhamns skärgård när hon gästade vår kommun och bjöd allmänheten att följa med på en tur.

FOTO: Sture Claesson.

Till Bränningen från en medlem

Det kom ett brev med e-poseden till redaktionen! Den som läser Bränningen, har väl inte undgått att se att det efterlyses både föryngring och idéer om hur vi skall jobba vidare och få en livskraftig förening. Skönt då att det finns fler som har funderingar om föreningens överlevnad och fortsatta verksamhet.

Så här stod det:

Tack för Bränningen - läsvärd som vanligt, kul med vraken och med Edith.

Tråkigt att höra att det är dålig återväxt i föreningen. Jag har ett par idéer, som kanske är helt verkningslösa. En är att försöka ta tag i några aktiva från KULT. Jag tror kanske att det kan vara svårt att gå ihop med dem, men det borde finnas de som är intresserade av Bränningen bland KULTs medlemmar. Sandarne-Långgrör-Lervik är ju en central del av skärgården liksom kusten.

Idé nummer två, som ni förstår också tänkt på, vore att mobilisera ljustnefolket, med en så stor egen historia.

Min tredje idé vore att försöka samverka med, eller åtminstone försöka ragga medlemmar från båtklubbarna. Jag har dålig koll på stadens, men Sandarne och Stenö båtklubbar är ganska

stora och rimligen finns det folk där som är intresserade. Kanske skulle det hjälpa om Bränningen fanns tillgänglig på båtklubbarna och en liten uppmaning att gå med i föreningen - det är trots allt en liten kostnad i relation till värdet på båtarna som ligger där! Jag kan nog försöka med Sandarne båtklubb, där jag är medlem. Jag gissar att det vore lättast att börja försiktigt med att få tillstånd att lägga ut Bränningen och sätta upp en 'annons' på anslagstavlan om att gå med i föreningen. Det finns en tavla både ute och inne i klubbhuset.

En lite mer desperat åtgärd är förstås ett reportage i Kuriren om nedläggningsshotet, men det är inte alltid en bra reklam att presentera föreningen som döende. Österdagarna är väl det som skulle slå an mest gissar jag, eftersom det är de som folk känner igen mest. Jag missade dem i år tyvärr, men var där i förföl.



"Oslo Wave 2" assisterad av Söderhamns bogserare och isbrytare Migg i farleden vid Otterhällan med sin fyr.

Bli medlem i

Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

Stödjande eller arbetande—alla är välkomna



GDPR-info

Den 25 maj 2018 infördes Dataskyddsförordningen GDPR (General Data Protection Regulation). Den ersätter Personuppgiftslagen, PUL.

GDPR gäller inom hela EU. Syftet är att skydda data så att den inte används på ett otillbörligt sätt. För föreningar är det främst hanteringen av data i våra medlemsregister och ekonomisystem som kommer i fokus.

Föreningen lagrar sådan data som behövs för verksamhetens bedrivande. Uppgifterna behövs för att vi ska kunna kommunicera om föreningens aktiviteter och annat.

Uppgifterna i våra register används inte till något annat än det som beskrivits ovan.

De lämnas självklart inte ut till kommersiella eller andra aktörer.

Som medlem har du rätt att begära utdrag om vilka uppgifter som finns i registret om dig. Om du vill veta vad som finns lagrat kontaktar du Hans (hans.fryklund@gmail.com).

Med vänlig hälsning

Styrelsen för Söderhamns Kust & Skärgårdsförening



- Vi kan nu fakturera medlemsavgifter via Kivra som många av våra medlemmar har.

- Vi kommer att påbörja insamling av mobilnummer och mailadresser, mobilnummer hämtar vi, i den mån de finns, på Hitta och Eniro, då många har två eller flera mobilnummer kommer vi att göra testutskick.

- När det gäller mailadress så ber vi Er medlemmar att anmäla den till oss, gör det på: info@skargardsforeningen.se

Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

Kassör:

Barbro Olsson
grimshararna@gmail.com

Styrelseledamöter:

Astrid Forslund, Anders Burman, Sven Gunnar Johansson, Denny Månsson, Håkan Elffors-Johansson, Stefan Engström

Bränningen-redaktion:

Lennart Andersson (ansv. utg.), Hans Fryklund (research o. IT),
Curt Risell, Barbro Rabenius, Sture Claesson (layout)



Hemsida: www.skargardsforeningen.se
E-post: info@skargardsforeningen.se



Kust & Skärgård
Söderhamn

Kust & Skärgårdsföreningens målsättning är att värna om kustens och skärgårdens miljö och dess kulturarv.

Se vår hemsida <http://www.skargardsforeningen.se> under **Aktuellt**.

Där finns våra träffar inlagda. Vi träffas för det mesta i vår föreningslokal Gäddan. Vi jobbar ibland praktiskt med lokalen, ibland diskuterar vi händelser och historier, skriver och katalogiserar, samt inte minst viktigt, tar en kopp kaffe och macka.

Vi välkomnar alla som är intresserade av Skärgården och dess miljö.

Medlemsavgiften är 250:-/år
Bg 5705-0700

Välkommen att bli medlem!

Seminarium

om

Vindkraft i Söderhamns skärgård.

Söderhamns Kust och Skärgårdsförening inbjuder

till ett seminarium om Vindkraften i Söderhamns skärgård.

Syftet med seminariet är att skapa en dialog mellan entreprenörer, beslutsfattare och Skärgårdsboende.

Onsdagen den 24 nov kl 1900 på CFL.

Inbjudna, Svea Vind, Wpd, länsstyrelsen, Söderhamns kommun och de politiska partierna.

Alla våra medlemmar är hjärtligt välkomna!
För ytterligare information maila:
lennander39@gmail.com

Hemsköborna

Originalserie av Anders Persson & Thomas Norberg/Copyright 2012

...om förnybara ting som lyfter tillvaron:

